

N° 68
juillet
2020

Γεια σας

Crète terre de rencontres

Journal édité par l'association "Crète terre de rencontres"

www.creteterrederencontres.info
34, rue des Mares Yvon
91700 Ste Geneviève des Bois
Tél: 01 60 16 91 47
association@creteterrederencontres.info

Directeur de la publication :
Claire CHAZEAU

Comité de rédaction :

N. AMIOT
C. CHAZEAU
J. CHAZEAU
D.COURVOISIER
G.COURVOISIER
C. DAVID
D. FOUQUET
J.M.FOUQUET

Maquette :
J. CHAZEAU
C. DAVID

Conception site internet :
Ch. CHAZEAU

SOMMAIRE

• Edito: Et après	p.1
• Le roi de Crète Asterios	p.3
• Parole de Juillet	p.7
• La place Splanzia à la Canée	p8
• La Crète comme source d'inspiration pour les artistes de la "Génération de 1930".	p.9
• Le dictame de Crète	p.13
• D'autres herbes de Crète	p16
• Les fortifications byzantines de la Canée	p.17
• Les sites autour du port de la Canée	p18

Chania confiné:
Photo Kosta Kounalis

Et après?

A tout le moins, nous vivons actuellement une période tourmentée et inédite. Pourtant, bien des fois, des pays avaient déjà été confrontés à des situations tout aussi périlleuses, mais ils étaient lointains, confinés derrière la protection rassurante de nos écrans. Les médias nous en parlaient, parfois, il suffisait d'éteindre la télévision, de poser le journal et de retourner à notre confort pour demeurer sereins. Cette fois, nous sommes tous concernés. Les images qu'on exhibe, parfois difficiles à soutenir, c'est peut-être un voisin, un parent, une personne qu'on a côtoyée, en fait c'est un peu nous! Cela se passe à notre porte. On demande aux décideurs au pouvoir, qui, ils ne doivent pas l'oublier, ont voulu la place, de trouver des solutions rassurantes optimistes et idéales, alors que n'existent que des propositions anxiogènes et discutables. Elles sont d'ailleurs très vite contestées par des notabilités dispensées du pouvoir de décision et assurément ravies de ne pas être contraintes d'en prendre.

La science ne va pas aussi vite qu'on le voudrait, mais la science avance et la science aura le dernier mot. Il faut simplement lui laisser un peu de temps. Elle a été bousculée dans son fonctionnement et ses certitudes, mais sa mobilisation, qui peut prendre toute sorte de formes, avouables ou non, altruisme, égocentrisme, hégémonisme, primauté financière, permettra d'aboutir. Puis il faudra utiliser à bon escient ces découvertes sans oublier personne, ce qui est moins sûr.

Kai μετά;

Αυτό τον καιρό, ζούμε, αν μη τι άλλο, μία περίοδο παραγμένη και πρωτοφανή. Ωστόσο, πολλές φορές, διάφορες χώρες είχαν αντιμετωπίσει καταστάσεις εξ ίσου επίφοβες, αλλά ήταν μακρινές, κι εμείς νιώθαμε ασφαλείς μπροστά στην προστατευτική μας οθόνη. Τα Μ.Μ.Ε. μας ενημέρωναν, αλλά καμιά φορά, αρκούσε να κλείσουμε την τηλεόραση, να αφήσουμε την εφημερίδα και να ξαναγυρίσουμε στις ανέσεις μας για να ξαναβρούμε την γαλήνη μας. Αυτή την φορά όμως μας αφορά όλους. Οι εικόνες που προβάλλονται, ενίοτε δυσβάστακτες, μπορεί να είναι ένας γείτονας, ένας συγγενής ή κάποιος που συναντήσαμε, τελικά είναι λίγο εμείς! Αυτά συμβαίνουν στην πόρτα μας. Ζητάμε από τους έχοντες την εξουσία λήψης αποφάσεων και οι οποίοι, δεν πρέπει να το ξεχνάνε, επεδίωξαν αυτή την θέση, να βρουν λύσεις εφρησυχαστικές, άριστες, ιδανικές, ενώ δεν υπάρχουν παρά προτάσεις αγχωτικές και συζητήσιμες. Λύσεις τις οποίες πολύ σύντομα εξ άλλου αμφισβητούν υψηλά ιστάμενοι, που δεν μετέχουν όμως στη λήψη αποφάσεων και σίγουρα είναι άκρως ικανοποιημένοι που δεν είναι υποχρεωμένοι να μετέχουν.

Η επιστήμη δεν προχωρά τόσο γρήγορα όσο θα θέλαμε, όμως προχωρά και θα έχει την τελευταία λέξη, απλά πρέπει να της αφήσουμε λίγο χρόνο. Η λειτουργικότητά της, οι βεβαιότητές της διαταράχτηκαν, αλλά η δραστηριοποίησή της, υπό τις πολλαπλές μορφές που μπορεί να πάρει, ομολογήσιμες ή όχι, αλτρουϊσμός, εγωκεντρισμός, ηγεμονισμός, οικονομική προτεραιότητα, θα τελεσφορήσει.

Une fois la sécurité sanitaire retrouvée, nombre d'entre nous refuseront de revenir à la situation antérieure. Des propositions avaient déjà été soumises, il suffira de s'en inspirer tout en retenant que les gens importants n'étaient pas ceux auxquels on pensait.

On vient de s'apercevoir que nous vivons sur une planète plutôt petite qui va mieux depuis que nous allons plus mal; c'est une belle revanche et un bel avertissement, il faudra s'en souvenir. Dans un univers fini, fermé et restreint, on ne peut pas faire n'importe quoi, nous sommes à un tournant, il faudra pencher du bon côté pour transformer cet épisode désastreux en avenir plus circonspect et plus souriant si nous voulons vivre plus sereinement.

Nous avons été inondés de statistiques, de modèles mathématiques, de chiffres faisant l'objet de débats acharnés, de comparaisons de stratégies et de prévisions. Il est toujours facile de comparer des chiffres, encore faut-il qu'ils soient issus de sources fiables avec de méthodes comparables. Loin des réponses attendues, on a surtout fait naître des interrogations et des suspicions.

Au cours de ces dernières années, l'Europe a passé beaucoup de temps à considérer la Grèce comme un contre exemple. Les vieilles habitudes peinent à disparaître et on communique peu sur le fait que c'est l'un des pays qui a le mieux maîtrisé la pandémie. Les mesures de restriction ont heureusement été prises très tôt, le système de santé mis à mal par la crise financière n'aurait pas supporté un afflux important de malades. En revanche la saison touristique qui s'annonce sous de fâcheux auspices n'apportera pas les recettes financières indispensables et prépondérantes dans le budget du pays. Son avenir économique et celui de la Crète seront donc tout à fait tributaires des décisions liées au tourisme estival.

Pendant cette période, pour l'association comme pour beaucoup d'autres, aucune activité n'a pu avoir lieu. Pour les adhérents qui se rendent en Crète l'été il faut attendre car les situations fluctuent sans cesse. Il leur reste la revue Γεια σας, dont l'élaboration est un bel exemple de télétravail, les adhérents pouvant envoyer leurs idées, leurs écrits, leurs suggestions, leurs initiatives bienvenues depuis longtemps. Dans ce numéro, la mythologie, thème récurrent, évoque Asterios et Rhadamanthe, on découvre les nombreuses vertus du dictame, la suite de la Crète comme inspiration en peinture, puis c'est dans la bouillonnante ville de la Canée, que nous déambulerons par la lecture à la découverte de son passé, au fil de quelques lieux emblématiques.

L'humanité a reçu un sévère avertissement, qui dénonce les erreurs du passé, il reste à reconstruire l'après, à l'aune de l'apprentissage accéléré que nous venons de subir. Pour les passionnés de Crète, en attendant une évolution favorable, peut-être devront-ils cette année se contenter de voyages virtuels et de lectures.

J Chazeau

Μετά θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν ευσυνειδήτα αυτές οι ανακαλύψεις χωρίς να ξεχάσουμε κανένα, κάτι που είναι λιγότερο σίγουρο.

Και όταν θα έχει εξασφαλιστεί η υγεία, πολλοί από μας θα αρνηθούν να επιστρέψουν στην προηγούμενη κατάσταση. Προτάσεις έχουν ήδη υποβληθεί, αυτές μπορούν να μας οδηγήσουν, μην ξεχνώντας ότι σημαίνοντες άνθρωποι δεν ήταν εκείνοι τους οποίους νομίζαμε.

Μόλις τώρα αντιληφθήκαμε ότι ζούμε σ'έναν πλανήτη μάλλον μικρό, που πάει καλύτερα από τότε που εμείς πάμε χειρότερα. Είναι μια ωραία εκδίκηση και μια ωραία προειδοποίηση. Πρέπει να την θυμόμαστε. Μέσα σ' ένα πεπερασμένο σύμπαν, κλειστό και περιορισμένο, δεν μπορούμε να κάνουμε ό,τιδήποτε, βρισκόμαστε σε μια στροφή και πρέπει να κλίνουμε προς την καλή πλευρά, προκειμένου να μετατρέψουμε αυτό το ολέθριο γεγονός σ'ένα μέλλον πιο συνετό και πιο γελαστό, αν θέλουμε να ζήσουμε πιο γαλήνια.

Μας έχουν κατακλύσει στατιστικές, μαθηματικά σχήματα, αριθμοί που γίνονται θέμα σφοδρών συζητήσεων, συγκρίσεις, στρατηγικές, προβλέψεις. Είναι πάντα εύκολο να συγκρίνουμε τους αριθμούς, αρκεί βέβαια να προέρχονται από έγκυρες πηγές με συγκρίσιμες μεθόδους. Πέραν των αναμενόμενων απαντήσεων, κυρίως θέσαμε ερωτήματα, προκαλέσαμε υποψίες.

Αυτά τα τελευταία χρόνια, η Ευρώπη επί μακρόν θεωρούσε την Ελλάδα σαν ένα αντι-παράδειγμα. Οι παλιές συνήθειες δύσκολα εξαφανίζονται και η ενημέρωση λιγοστή ως προς το γεγονός ότι είναι μια χώρα που αντιμετώπισε με τον καλύτερο τρόπο την πανδημία. Τα μέτρα περιορισμού ευτυχώς πάρθηκαν πολύ νωρίς, δεδομένου ότι το υγειονομικό σύστημα, υπονομευμένο από την οικονομική κρίση, δεν θα είχε αντέξει μία σημαντική προσέλευση ασθενών. Αντίθετα η τουριστική εποχή που αναγγέλλεται υπό κακούς καιρούς δεν θα επιφέρει τα έσοδα που είναι απαραίτητα και πρωταρχικής σημασίας στον προϋπολογισμό της χώρας. Το οικονομικό της μέλλον όπως και αυτό της Κρήτης θα εξαρτηθεί από τις αποφάσεις τις σχετιζόμενες με τον τουρισμό.

Καθ'όλη αυτή την διάρκεια, ο σύλλογός μας όπως και πολλοί άλλοι δεν μπόρεσε να αναλάβει καμία δραστηριότητα. Για τους συνδρομητές που θα ταξιδεύσουν στην Κρήτη το καλοκαίρι, θα πρέπει να περιμένουν, γιατί η κατάσταση είναι συνεχώς ρευστή.

Τους μένει το περιοδικό "Γεια σας", του οποίου η επεξεργασία είναι ένα ωραίο παράδειγμα τηλεεργασίας, οι συνδρομητές έστειλαν τις ιδέες τους, τα κείμενα, τις υποδείξεις, τις πάντα καλοδεχούμενες πρωτοβουλίες. Σ'αυτό το τεύχος, η μυθολογία, τακτικό μας θέμα, αναφέρεται στον Αστέριο και τον Ραδάμανθυ, ανακαλύπτουμε τις πολλαπλές αρετές του δίκταμου, την συνέχεια του άρθρου η Κρήτη ως έμπνευση στην ζωγραφική, έπειτα θα σεριανίσουμε στην ολοζώντανη πόλη των Χανίων, προς αναζήτηση του παρελθόντος της, διαβαίνοντας από μερικά εμβληματικά μέρη.

Η ανθρωπότητα έλαβε μια αυστηρή προειδοποίηση που καταγγέλλει τα λάθη του παρελθόντος, μας μένει να ανοικοδομήσουμε το μετά με γνώμονα το ραγδαίο μάθημα που μας δόθηκε. Οι θαυμαστές της Κρήτης, αναμένοντας μια ευνοϊκή εξέλιξη, ίσως θα πρέπει να αρκεστούν φέτος σε εικονικά ταξίδια και αναγνώσματα.

Δ Μ